Nro 11.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 5 LUTEGO V. S. 1813 ROKU.

WIADOMOSCI URZĘDOWE OD WOYSKA.

z St. Petersburga d. 17. Stycznia.

Wódz Naczelny Woysk, Jenerał Feldmarszałek, Xiąże Goleniszczew Kutuzow Smoleński, *w główney Kwaterze w Miasteczku Mereczu dnia 1 Stycznia podał* JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI *następuiące doniesienie:*

Ze wszystkich doniesień woiennych wiadomo już było o niesłychanych stratach, które woysko *Francuzkie* w czasie tey kampanii na ziemi Rossyyskiey poniosło. Takie obwieszczenia mogą się niekiedy zdawać powiększonemi, przez stronność, lecz na ich potwierdzenie, przedstawiaią się WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI na nowo, już po wygnaniu nieprzyiaciela z granic, przeięte przez Jenerała od Kawaleryi Hrabiego *Wittgensteina*, oryginalne rapporta, o stanie samych nawet Gwardyyskich Francuzkich półkow, z których się okazuie, że własne nieprzyiacioł wyznanie, w okropnieyszym jeszcze widoku okazuie ich zgubę, i służąc za niewątpliwy dowod zniszczenia całego woyska, stwierdza to wszystko, co w tym względzie obwieszczoném było.

Przyłączona Tabella przez Półkownika Majora Barona Robert *i innych Szefow teyże Gwardyi podpisana daie następuiące wypadki:*

Półk 4ty Strzelców Gwardyi (Tirailleurs) przy wyyściu ze *Smoleńska* miał 29 Officerów, 252 żołnierzy, na dniu 15 Grudnia liczył 12 Officerów i 10 żołnierzy. Półk 5ty strzelców gwardyi przy wyyściu ze *Smoleńska* miał 27 Officerów, 470 żołnierzy, na dniu 15 Grudnia składał się z 17 Officerów i 24 żołnierzy. Półk 6ty takichże strzelców Gwardyi przy wyyściu ze *Smoleńska* liczył 31 Officerów 300 żołnierzy, tenże półk na dniu 15 Grudnia nie miał nad 14 Officerów i 10 żołnierzy; Półk 4ty Woltyżerów miał w Smoleńsku 32 Officerów i 427 żołnierzy, na dniu 16 Grudnia składał się z 26 Officerów i 29 żołnierzy.

Wódz Naczelny, Jenerał Feldmarszałek, Xiąże Goleniszczew Kutuzow Smoleński, *w główney kwaterze w mieście Łyku, podał JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, dwa następuiące doniesienia:*

Pierwsze dnia 6 Stycznia.

Admirał *Czyczagow*, pod dniem 2rym Stycznia doniósł mi, że nieprzyiaciel przepędzony iest za *Nogat* (koryto *Wisły* do *Frichs-Haffu* wpadaiące) i że miasta *Elbląg, Marienburg* i *Kwidzyń* (Marienweder) objęte zostały przez woyska WASZEY IMPARATORSKIEY MOSCI.

Hrabia *Płatow* ściga daley nieprzyiaciela w kierunku z *Kwindzynia* ku *Gdańskowi*. W tymże czasie Jenerał Leytnant *Szepielew*, przeprawiwszy się przez *Nogat* pod *Someran*, zagraża z tey strony ustępowi jego. Między *Trunc* i *Damerau* opuścił nieprzyiaciel 7 dział burzących.

Jak tylko otrzymam szczegułową o tém wiadomość, będę miał szczęście z dokładnością donieść WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI.

Drugie pod dniem 7 Stycznia.

Mam szczęście naypoddanniey donieść, że po objęciu przez woyska nasze, w dniu 31 Grudnia, miasta *Elbląga*, dnia 1 Stycznia nieprzyiaciel z *Marienburga* wyparty został. Chciał się on utrzymywać w szańcu przedmostowym pod *Derschau*; ale i tu pobity, wziął się do ustępu dwóma drogami do *Gdańska* i *Stargardu*. Hrabia *Płatow*, łącznie z oddziałem Jenerał Leytnanta *Szepielewa*, ciągle go ściga, czyniąc stosowne do kierunku nieprzyiacielskiego obróty. Pod *Marienburgiem* wzięto w niewolę około 300 ludzi, a w *Derschau* więcey 200, i znakomitą liczbę broni. W szpitalu *Marienburskim* zostawił nieprzyiaciel 40 Officerów i 726 żołnierzy.

Pierwszy dzień roku dwoiaką pomyślnością uwieńczony został: Jenerał Adjutant WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI *Czernyszew*, przybywszy dnia 30 Grudnia, w okolice *Kwidzynia*, nazaiutrz o świcie attakował znaydniącego się tam nieprzyiaciela, i wyparował go tak zręcznie, iż zabrał w jeńcach 1 Jenerała, kilku Officerów, i około 200 ludzi rang niższych, i nadto 15 dział, którémi szaniec ten był osadzony. Nieprzyiaciel przymuszony był zostawić w *Kwidzynie* znakomite zapasy żywności i szpitale. Po tak szczęśliwym obrócie Jenerał Adjutant *Czernyszew*, przeszedł *Wisłę* i dalszą odbywał pogoń aż do *Neunburga*, gdzie nieprzyiaciel nader korzystną miał pozycyą; z tego więc powodu wysłał oddział Kozakow, aby, obszedłszy, zaiął drogi z *Neunburga* do *Grudziądza*, *Bydgoszczy* (Bromberg) i *Tugela*, którym to obrótem zmusił nieprzyiaciela do ustępu. A tak niezwyciężone woyska WASZEY IMPERATORSKIEY MOSCI, w dniu 1szym Stycznia, weszły do *Neunburga*, pierwszego miasta na lewym brzegu *Wisły*.

Wódz Naczelny Jenerał Feldmarszałek Xiąże Goleniszczew Kutuzow Smoleński, *przedstawił JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI dalszy ciąg dziennika działań woiennych, od dnia 29 Grudnia 1812, do dnia 1 Stycznia 1813 roku.*

Dnia 29 Grudnia. Dnia tego żadne szczególnieysze nie zaszły obróty.

Dnia 30 Grudnia. Półkownik, Xże *Oboleński*, donosi, iż z batalionem JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI, dnia 27 wyszedł z *Tweru*, udaiąc się do woyska działaiącego.

Jenerał Major *Paskiewicz*, dnia tego, z korpusem 7mym pieszym wyszedł z miasteczka *Leypun* do *Goniądza*, w celu połączenia się z przednią strażą Jenerała *Miłoradowicza*.

Jenerał *Miłoradowicz* donosi, że dnia tego, z poruczonym sobie woyskiem wyszedł do *Goniądza* i że korpus pieszy 2gi, któremu również do *Goniądza* iśdź rozkazano, dla połączenia się z korpusami Jenerała *Dochturowa*, dnia 27 wyszedł do mieysca swego przeznaczenia. Donosi także, że batalion łączny grenadyerów, do 26tey dywizyi pieszey należący, a będący na konwoiu główney kwatery 2go woyska zachodniego, i z nim 100 kozaków, dnia 29, do *Grodna* przybyli. Pierwszemu z nich żalecił zostać w mieście, ostatnich zaś przyłączył do woysk jemu powierzonych.

Jenerał *Dochturow*, dnia 24, z korpusem przybył do miasteczka *Goniądza*.

Jenerał Hrabia *Płatow*, w rapporcie pod dniem 25 donosi, iż d. 24 t. m., z korpusem przybył do *Welau*, razem z korpusem Hrabiego *Wittgensteina*: a że nieprzyiaciel ku *Wiśle* mierzy, dla przyśpieszenia więc przecięcia jemu przeprawy, przeznaczył on oddział 1500 wyborowych i na dobrych koniach kozaków, z 4ma harmatami artylleryi konney dońskiey,

pod dowództwem Jenerał Adjutanta *Czernyszewa*, rozkazuiąc oddziałowi temu śpiesznym marszem iśdź do *Melsac*, a ztamtąd dalej, stosuiąc swe poruszenia do obrótów nieprzyiacielskich. Na jego wzmocnienie idzie Podpółkownik *Własow* z dwóma półkami *dońskiemi*, a za temi Jenerał Hrabia *Płatow* z pozostałemi woyskami, dnia 25 wyruszył i będzie w oddaleniu na jeden marsz od Jenerał Adjutanta *Czernyszewa*. Uwiadamia razem, że mieszkańcy *Pruscy* z uprzeymością i życzliwie przyymuią woyska nasze, z ochotą opatruią żołnierzy żywnością, furaż zaś dla koni za kwitami daią; ze strony naszey nawzaiem przestrzega się porządek tak dalece, że mieszkańcy powszechnie ukontentowanie swoie ze wszystkiego okazuią.

Dnia 31 Grudnia. Jenerał Leytnant *Wasilczykow*, pod dniem 28 donosi, że Jenerał *Regnier* z woyskami *Saskiemi* znayduiąc się na lewym brzegu *Bugu*, stanowi prawe skrzydło korpusu *Austryackiego*, a w kierunku do *Ostrołęki* postępuie dywizya woysk *Austryackich*, pod dowództwem Jenerała *Frelicha*.

Jenerał Leytnant *Rat* z woyskami, pod jego dowództwem będącemi, dnia 30 przybył do *Białegostoku*.

Główna kwatera CESARZA JEGOMOSCI i Feldmarszałka, przez te dni bawiła w miasteczku *Mereczu*.

Wódz Naczelny Jenerał Feldmarszałek Xiąże Goleniszczew Kutuzow Smoleński, *przedstawił JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, dalszy ciąg działań woiennych od dnia 1go do 8go Stycznia*, 1813 *roku, w osnowie następuiącey*:

Dnia 1. Imperator Jegomość po odprawionèm nabożeństwie przeiechał z miasteczka *Merecza* do miasteczka *Leypun*, w Xięztwie *Warszawskièm*, razem też i główna kwatera Feldmarszałka.

Zadne działania szczególne dnia tego nie zaszły.

Dnia 2. Jenerał Hrabia *Płatow* donosi, że Jenerał Adjutant *Czernyszew*, z oddziałem, dnia 27 Grudnia, przeszedł *Preusch-Eulau*, a Jenerał Adjutant *Goleniszczew Kutuzow*, do *Elbląga* zmierzaiąc, dnia 26 Grudnia, znaydował się pod *Braunsbergiem*, sam zaś Hrabia *Płatow* na czele półkow dońskich idzie za oddziałem *Czernyszewa* do *Preusch-Holland*, w celu przecięcia nieprzyiacielowi przeprawy przez *Wisłę*.

Jenerał Leytnant *Saken* donosi, że Jenerał Leytnant *Essen* z oddziałem, dnia 27 Grudnia, przybył do *Brześcia-Litewskiego*, a podiazdy jego *Drohiczyn* zaymnią.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka we wsi *Posowce*.

Dnia 3 Stycznia. Jenerał Major *Paskiewicz* z siódmym korpusem pieszym, d. 1 t, m., przybył do miasteczka *Dubrow*, gdzie dla odpoczynku dzień cały przebędzie.

Jenerał *Miłoradowicz*, pod dniem 1 t. m. donosi, że on, uformowawszy korpus lataiący, dał nad nim dowództwo Jenerał Leytnantowi, Hrabiemu *Pahlen*, zalécaiąc mu działać stosownie do rozkazow Feldmarszałka, a razem utrzymywać kommunikacyą z korpusem Jenerał Leytnanta Barona *Sakena*.

Jenerał Adjutant *Wasilczykow*, pod d. 29 Grudnia, donosi, że forpoczty wóysk *Austryackich*, dnia 27 opuściły *Andrzejewo* i *Zambrow*, i rozciągaią się teraz od *Gonczarowa* przez *Wyskomir* do *Nowogródka*.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka dnia tego była w miasteczku *Krasnopolu*.

Dnia 4 Stycznia. Jenerał Adjutant, Baron *Winzengerode*, objąwszy dowództwo nad korpusami Jenerał Majora *Tuczkowa* i 2gim pieszym Xięcia *Wirtemberskiego*, pod dniem 2 donosi, że Partyzan, półkownik półku *Achtyrskiego* huzarów, *Dawydow*, stosownie do rozkazu, oddział swóy połączył z jego korpusem.

Jenerał Leytnant Baron *Saken* w rapporcie, pod d. 2, donosi, iż zalecił Jenerał Maiorowi *Lisaniewiczowi*, małemi oddziałami zaiąć *Wysokie mazowieckie* i *Meżenin*, dla utrzymywania kommunikacyi z korpusem Jenerała *Miłoradowicza*.

Jenerał Hrabia *Wittgenstein*, pod d. 31 Grudnia, we dwóch rapportach donosi: *w pierwszym*, iż on stosownie do rozkazu Admirała *Czyczagowa* wziął kierunek na *Marienburg*; *w drugim*: iż połączone półki Kiryssyerski i Gwardyyski, d. 24, wysłał z *Meilauken* do *Wilna* dla połączenia się ze swemi półkami, którym nowy już dano kierunek, stosownie do obrótow głównego woyska.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka dnia tego była w *Suwałkach*.

Dnia 5 Stycznia. Jenerał Adjutant Baron *Winzengerode* donosi, iż partya oddziału Półkownika *Dawydowa*, który miasteczko *Szczuczyn* zaymował, zabrała w niewolę 5 huzarow *Austryackich*; druga zaś partya, wysłana ze straży przedniey Jenerał Majora *Łańskiego*, d. 4, przeięła huzara *Węgierskiego*, jadącego z depeszami do miasteczka *Kolna*.

Jenerał Hrabia *Płatow*, pod d. 31 Grudnia donosi, iż d. 28, przybywszy do *Preusch-Holland*, dowiedział się, że w prawey stronie, w *Melhausen*, pokazał się nieprzyiaciel dosyć mocny w piechocie; nie tracąc więc czasu tam się udał, i d. 30 równo ze świtem wyparłszy go, ścigał brygadą Jenerał Majora *Diechtierewa*, aż do *Elbląga*. Za nadciągnieniem zaś wszystkich woysk ku miastu, nieprzyiaciel z pośpiechem wyszedł z niego i dwóma cofał się drogami do *Marienburga* i do *Neytyga*.

Jenerał Hrabia *Płatow*, wysławszy Jenerał Majora *Szepielewa* z oddziałem do *Neuschig*, sam do *Marienburga* poszedł. Z objęciem *Elbląga*, wzięliśmy w jeńcach około 400 ludzi rang niższych, prócz chorych, zostawionych w szpitalach, 35 Officerów, 942 żołnierzy i 62 żołnierzy Rossyyskich, którzy się w niewolę dostali.

Admirał *Czyczagow*, pod d. 2 Stycz:, donosi, iż prawy brzeg *Nogatu* (koryto *Wisły* do *Frisch-Haff* wpadaiące) wolny jest od nieprzyiaciela, a miasta: *Marienburg*, *Kwidzyń* i *Elbląg*, przez woyska nasze zaięte: w ostatniem z nich znaleziono znakomite magazyny: o ilości znayduiących się w nich zapasow żywności, będzie od niego przysłane szczegółowe doniesienie.

Jenerał Hrabia *Płatow* ściga nieprzyiaciela gościńcem, prowadzącym przez *Marienburg* do *Gdańska*; a Jenerał Major *Szepielew* przeprawił się w *Sommerau* przez *Nogat*, dla zatrudnienia mu ustępu na tym gościńcu.

Nieprzyiaciel w ustępie swym między *Truncy* i *Domerau* zostawił 7 dział burzących.

Jenerał Hrabia *Płatow*, pod d. 3 donosi, iż d. 1 t. m. miasto *Marienburg* obięte zostało przez woyska dowództwu jego powierzone.— Nieprzyiaciel natarczywie był goniony do *Dirszau*, gdzie upornie się trzymał w szańcu przedmostowym, ale i ztamtąd wyparty został. Poczem nieprzyiaciel cofał się dwóma drogami, częścią ku *Gdańskowi*, a częścią ku *Stargardowi*. Jenerał Maior *Diechtierew* z oddziałem ściga tych ostatnich. Pod *Marienburgiem* wzięto w niewolę około 300 ludzi; i nadto: chorych: 40 Officerów, 726 żołnierzy, i 8 jeńców Rossyyskich; w *Dirszau* zaś więcey 200 ludzi; także zabrane zostały wielkie szopy z karabinami i pontonami.

Jenerał Adjutant *Czernyszew* uwiadomił Hrabiego *Płatowa*, iż d. 31 przeszłego Grudnia, równo ze dniem do *Kwidzynia* przybywszy i oddział mu powierzony na trzy części podzieliwszy, natychmiast attakował miasto. Uporczywie się trzymaiący nieprzyiaciel, w końcu uyrzał się przymuszonym ustąpić waleczności *Kozaków*. Podpółkownik *Andryanow*, który trzecią częścią dowodził, pierwszy wszedł do miasta. Wice-Król *Włoski* i Marszałek *Wiktor* osobiście w rozprawie tey znaydowali się, i ledwie pod zasłoną piechoty potrafili uyśdź natarczywości *Kozaków*. Z obięciem miasta dostali się nam w jeńcach: 1 Jenerał *La Pierre*, 4 Officerów, około 200 szeregowych i goniec wysłany z depeszami *Napoleona* do Xcia *Nef-*

szatelskiego; nadto: 13 dział ze skrzynkami ładunkowemi, wiele narzędzi szańcowych i magazyny z zapasami żywności.

W pogoni zaś za nieprzyiacielem drogą do *Neuenburga*, Podpółkownik *Andryanow* napadł na szwadron *Badeński* i zupełnie go zniszczył, zabrawszy 47 ludzi w niewolą; razem donosi, iż w teyże chwili otrzymał doniesienie, że wysłani przez niego *Kozacy Neuenburg* opanowali, gdzie zachwycili: 16 Officerów, 350 szeregowych, oraz odzyskano jeńców *Rossyyskich*: 2 Officerów i 32 żołnierzy.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka miała dzienny odpoczynek w miasteczku *Suwałkach*.

Dnia 6 Stycznia. Jenerał *Miloradowicz* donosi, że awangarda woyska, jemu powierzonego, d. 4 przybyła do *Goniądza*.

Jenerał *Dochturow* d. 5 przybył do 5go i 8go korpusu piechoty, w miasteczku *Augustowię* i obiął nad niemi dowództwo.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka, dnia tego, była w *Raczkach*.

Dnia 7 Stycznia. Dnia tego podług otrzymanych doniesień nie zaszły szczególnieysze poruszenia.

Główna kwatera Imperatora Jegomości i Feldmarszałka, dnia tego, przybyła do miasta *Łyk*.

St. Petersburg 22 Stycznia.

Udzielamy czytelnikom naszym wyiątek z listu, który Jenerał Feldmarszałek Xiąże Kutuzow Smoleński *pisał do JW. Wielkiey Marszałkowey Dworu Wdowy Anny* Naryszkinowey.

„ Należąca do JW. Pani wieś *Tarutino* jest pamiątką sławnego zwycięstwa, które przy niey woyska Rossyyskie nad nieprzyiacielem odniosły. Dzieie obok *Połtawy* zapiszą jey imie, a rzeka *Nara* tak będzie u nas sławną, jak jest *Niepredwa*, na którey brzegach niezliczone hordy *Mamajów* śmierć znalazły. Upraszam JW. Pani, aby szańce, któreśmy w bliskości *Tarutino* wysypali, szańce, które pohamowały zapęd nieprzyiaciół i nam za niezłomną służyły warownią, o które rozbiła się wściekła zapalczywość najezdników, Rossyą ujarzmić zamyślaiących, aby te, mówię, szańce nietknięte zostać mogły. Niechay je ręka czasu, ale nie ludzka wywraca siła, niechay pług spokoynego rolnika, który swą niwę uprawiać będzie, szanuie te drogie zabytki, niech w nayodlegleyszey potomności Rossyanie widzą w nich święty pomnik ich męstwa, i niech patrząc na nie prawnukowie nasi, zapałem naśladowania przodków ożywieni, powiedzą z chlubą: „oto jet mieysce, gdzie pycha nieprzyjaciół uległa przed nieustraszoną walecznością synów oyczyzny.” Sąsiad JW. Pani, Xiąże *Wołkoński*, zamierzał sobie, w należącey do niego wsi *Letaszewce* pomnik woyskom Rossyyskim wystawić; ale ten byłby mniey potrzebnym, i Tarutyńskie szańce, które się na ziemi JW. Pani wznoszą, staną się nieśmiertelną pamiątką waleczności i męstwa Rossyan.„

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

XIĘSTWO WARSZAWSKIE.

Suwałki 17 Stycznia n. s.

Przez to miasto i okolice przechodzą teraz Rossyyskie Woyska: Nayiaśnieyszy IMPERATOR Wszech Rossyy raczył tu przybydź dnia wczorayszego (4 Stycznia d. st.) o 4 godzinie po południu. O 4 wiorst od naszego miasta wyszli dla przyięcia IMPERATORA, Podprefekt ze Szlachtą, pod miastem zgromadzenie Zydowskie z Chlebem i Solą, a u bramy mieyskiey Duchowieństwo w Uroczystych ubiorach z Chorągwiami; Lud pokrywaiący równinę wołał nieustannie *Ura*, a odgłos dzwonow brzmiał w mieście całem; dnia dzisieyszego IMPERATOR raczył bydź w Cerkwi i słuchał Mszy S. podług Grecko Rossyyskiego obrządku iako w dniu 5 Stycznia to iest w Wigilią Swięta Trzech Królów; — Podróż JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI od granicy aż do naszego Miasta odbyła się następuiącym porządkiem; w dzień Nowego roku podług d. st. IMPERATOR raczył przybydź z *Merecza* do *Leypunow* o 4 godzinie po południu; dnia następnego przybył do Miasteczka *Berznikow*, gdzie raczył się zatrzymać w domu obywatela *Raieckiego*; przy wiezdzie do Miasteczk a NAYJASNIEYSZY PAN był spotkany przez zgromadzenie żydow, a przy domie obywatelskim od Gospodarza z jego dziećmi, które z koszykow rzucaiąc kwiaty uściełały niemi drogę MONARSZE, upiękniaiącemu wszystko dobrocią i wielkomyślnością Swoią — Udarowawszy Gospodarza IMPERATOR dnia 3 Stycznia podług d. st. o 2 godzinie po południu udał się ku Miasteczku *Krasnopole*, gdzie stanął zaraz po godzinie 3 uiechawszy 21 wiorst w przeciągu iedney godziny, i 10 minut; przodem przed JEGO IMPERATORSKA MOSCIĄ iechał, iak zwykle, polowy Inspektor Poczt Półkownik *Doliwa-Dobrowolski*; na połowie drogi przy Miasteczku *Seyny* Nayiaśnieyszy Pan był spotkany od Podprefekta ze Szlachtą, Duchowieństwem i Wieśniakami, a przy samym Miasteczku od Zydowskiego zgromadzenia; z *Krasnopola* wyiechał Nayiaśnieyszy IMPERATOR dnia 4 podług d. st. i w ciągu podróży swoiey przybył do *Suwałek* — Tuteysi Mieszkańcy z wielką radością przyymuią wielkomyślnych Rossyan, i tę swą radość staraią się okazać przez ochotę i gotowość w niezwłócznem uskutecznianiu wszelkich ich rekwizycyi — (Poczta północna.)

PRUSSY

z Johannisburga 24 Stycznia n. s.

Podróż IMPERATORA Rossyyskiego przez Miasta i Wsie *Pruskie* wystawia prawdziwy obraz tryumfalnego przeiazdu. Wszędzie z radością spiesza na JEGO powitanie mieszkańcy wszelkiego wieku, płci, i stanu, wszędzie GO z głosnym okrzykiem *Ura* i *Vivat* przyymuią — Wszędzie wznoszą się trynmfalne bramy, miasta bywaią oświecone, mowy powitania, z uczucia i serc wynikłe. JEGO IMPERATORSKA MOSC, iak mówią, w Mieście *Łyku* Superintendenta *Gissviusa*, od którego piękną mową był powitany, brylantowym pierścieniem udarował, a gospodyni domu w którym się zatrzymać raczył, dał *Fermoir*. Z *Łyk* NAYJASNIEYSZY Pan konno przeiechał do *Drygallen*. O pół mile od miasteczka przyięty był od wielu Urzędnikow, a w samym miasteczku od mnóstwa mieszkańcow. Wczoray ku wieczorowi IMPERATOR konno, do nas przybydź raczył — O pół mile ztąd przyieli Monarchę Deputowani od Szlachty, przed miastem instrumentalna muzyka, a na ulicach stali roztawieni we dwa rzędy tuteysi żołnierze. Superintendent *Paulini* i inne Duchowieństwo miało szczęście powitać Wysokich Gości, i pierwszy miał do Monarchy mowę. Droga, którą ten Pan przeieżdżał od młodych dziewcząt była kwiatami usypana, odgłosy *Ura* napełniały powietrze, wywiiano podniesione w górę kapelusze, i miasto całe ten dzień uroczyście święciło. — Pomiędzy rozmaitemi illuminacyami uważano iednę piramidę, z tym napisem: „ *Błogosławieństwo Oswobodzicielowi Europy, Wielkiemu* ALEXANDROWI.„— Z obu stron tey piramidy, i aż do zamku, stały warty mieyskie, za któremi odzywała się piękna muzyka. — IMPERATOR raczył wysłać swego Generała Adjutanta Xięcia Wołkońskiego dla podziękowania mieszkańcom za te dowody ich przywiązania, którzy ze swoiey strony odpowiedzieli na to okrzykami radości, i ledwo około północy do domów się rozeszli. Dziś wraz ze świtem dnia wszystkie place były napełnione ludem, który IMPERATORA Rossyyskiego widzieć pragnął. (z Gaz. Ryskiey Zuschauer)

WIELKA BRYTANIA.

Londyn 11 Grudnia n. s.

Przyieżdżaiący niedawno z *Francyi* następne daią wiadomości. „ We *Francyi* teraz nikomu nie iest tayno, że wielkie woysko w czasie odwrótu swego z *Moskwy* do *Smoleńska* poniosło nadzwyczayną stratę, lecz iak ona iest wielka, to ieszcze nie iest wiadomo,

gdyż wszystko naygłębsza okrywa taiemnica. *Bonaparte*, iak mówią, przeciwko zdaniu wszystkich swoich Generałow, długo zwłoczył odwrót: szedł on w tey mierze za radą *Lauristona*, który go upewniał, że Rossyanie, bitwą pod *Borodyno* osłabieni, nie są w stanie działać zaczepnie, i że zaięcie *Moskwy* przez woysko *Francuzkie* pobudzi IMPERATORA ALEXANDRA do zawarcia rozeymu, a potym do traktowania o pokoy. Dla zapobieżenia dezercyi rozgłoszono było w woysku *Francuzkim*, że Rossyanie z jeńcami źle się bardzo obchodzą.

Jenerał *Ballasteros*, iak mówią, wysłany został do *Ceuty*. Los iego w nikim nie wzbudza żalu: bo gdyby on podług danego sobie rozkazu złączył się był z Jen: *Hillem*, tedy *Soult* nie mógłby był iść na *Madryd* wtył armii *Lorda Welingtona*, i nie byłoby nigdy przyszło do podniesienia osady twierdzy *Burgos*. (z Gazety S. Peterz: Ross:)

Londyn 19 Grudnia n. s.

Wczoray Hrabia *Liven* nadzwyczayny i pełnomocny Poseł IMPERATORA Wszech Rossyi miał pierwszą audyencyą u naszego Xięcia Regenta, na którey złożył swoie listy wierzytelne.

Londyn 29 Grudnia n. s. Xiąże Regent przez Lorda *Castlereagh* posłom mocarstw przyiacielskich przy tym dworze oświadczyć rozkazał, iż gdy potrzebne środki do blokowania portow w *Chesepeak-Bay*, i *Delaware* Stanow Zjednoczonych Amerykańskich, przedsięwzięte zostały, przeto wszystkie okręty, któreby tę blokadę naruszać ważyły się, ulegać będą wypadkom przez prawa morskie w podobnym razie upoważnionym.

Londyn 30 Grudnia n. s. Dnia 24, iako w dzień Urodzin IMPERATORA Wszech Rossyy, obchodzona była Uroczystość, którą Kontr-Admirał *Villiams* Kommendant w *Nore* dał dla Oficerow Rossyyskiey Floty.

Wiadomości z Francuzkich brzegow upewniaią, iż *Bonaparte* wydał rozkaz, aby połowa woysk jego z *Hiszpanii* do *Francyi* powróciła. Słychać, że dziś z rana przybył z *Wiednia* goniec z ważnemi depeszami do *Lorda Castlereagh*. (Ryski Zuschauer)

N I E M C Y

Drezno 14 Grudnia n. s. Przeszłey nocy przybył tu Cesarz *Napoleon* i stanął w domu Francuzkiego Ministra Hrab: *Serra*. Dnia dzisieyszego z rana odwiedził Go Król Saski i długo z nim rozmawiał. Po czém niezwłócznie Cesarz udał się przez *Lipsk* i *Moguncyą* do *Francyi*. Orszak, który Go otacza, iest nieliczny, cała albowiem Jego służba woienna została się przy woysku.

F R A N C Y A

Paryż 19 Grud: n. s. Wczoray około północy przybył Cesarz w zupełném zdrowiu do *Tuilleryyskiego* pałacu. Wiadomo, że opuścił swoie woysko dnia 5 Grud: zdawszy Naywyższą kommendę Królowi *Neapolitanskiemu*. Cesarz iechał *incognito* w iednych saniach z Xięciem *Vicencyi* (Caulincourt) i pod jego imieniem w *Warszawie* przez kilka tylko godzin zabawił, i niepoznany oglądał fortyfikacye *Pragi*: na dwie godziny przed odiazdem wezwał do siebie Hrabiego *Potockiego* i Ministra Skarbu *Matuszewicza*, z któremi długo rozmawiał.

Dziennik wielkiego woyska, w którym się opisuią straty w Rossyi przez to woysko poniesione, *) z taką tu kupowano chciwością, że iednego dnia rozprzedano 30,000 exemplarzy.

Paryż 21 Grud: n. st. Cesarz zaraz po przybyciu swoim przyymował Xiążąt, Ministrow i innych znacznieyszych Urzędnikow. Xiąże *Cadore* (Champagny) w przytomności Cesarskiey wykonał przysięgę na sprawowanie tymczasowe powinności Sekretarza Państwa, albowiem Hrab: *Daru* do dalszych rozkazow zaymuie się obowiązkami Generalnego Intendenta. Nazaiutrz o godzinie 12 odgłos dział uwiadomił mieszkańców o przybyciu Cesarza, a wczoray, siedząc na Tronie i otoczony całym swoim dworem, przyymował on Senat i Członkow Magistratur, odpowiadaiąc Sam na miane przez nich Mowy.

*) Jest to zapewne ten, któryśmy w 9tym Nrze naszey Gazety pomieścili.

ROZNE WIADOMOSCI.

(z Gaz. R. Zuschauer)

Jenerał Austryacki *Erbach* z listem od Cesarza *Franciszka* przybył do *Paryża* Twierdzą powszechnie, że list przez takiego posła wyprawiony iest czémsiś więcey, niżeli pismem w okolicznościach domowych pokrewieństwa, i że zawiera w sobie wezwanie do wyraźnego i urzędowego cbiaśnienia, czyli nakoniec *Francuzi* zechcą opuścić kraie Niemieckie? Z odpowiedzią z Paryża przysłany został P. *Broglis* Audytor Rady stanu.

Hr: *Reiperg* Austryacki poseł do Szwecyi, dnia 12 Stycznia z *Berlina* do *Sztokolmu* odiechał. Bawił on przez kilka miesięcy w *Berlinie* i Francuskie dzienniki upewniały, że poselstwo iego zostało cofnioném, gdyż pomiędzy *Austryą* i *Szwecyą*, iakoby miało zachodzić nieporozumienie.

Jedna z Gazet Angielskich, iak pisze Monitor, powiedzieć miała, że gdy Francuzi woyska swoie cofaią do *Hiszpanii*, znaczna część woysk Angielskich wsiądzie na okręty w Lizbonie. Monitor do tego dodaie: „jeżeli woysko swoie w naymnieyszey części „osłabicie w Portugalii, królestwo to natychmiast „napadniętém będzie. „ (Lecz coby się naówczas stało w Hiszpanii? Pogróżka ta iest wyznaniem, że Napoleon lęka uyrzeć w *Niemczech Wellingtona*, i iego zwycięskie hufce: W samey rzeczy byłoby to bardzo stanowiącym krokiem.)

Pewny naoczny świadek twierdzi, że gdy Wice Król Włoski w *Marienweder* rewiią, tak nazwanego, *wielkiego woyska* Napoleona, czynił, zaledwo z tego całego tłumu znalazło się kilkaset zdolnych do noszenia broni. Kawalerya, mówi on, składa się z koni, które zaledwo iśdź mogą, i z ludzi, którzy zaledwo na nich siedzieć zdołaią. Ośm sztuk dział w szańcu przedmostowym nie były zatopione, ale Rossyanom dostały się w zdobyczy.

Dnia 25 Stycz: n. s. Król *Pruski* i Xiąże Następca tronu do *Wrocławia* przybyli. Lud w przyięciu ich okazał naywyższe uniesienie radości.

Do Obywateli Powiatu Wileńskiego Ogłoszenie,

Kommissya Wykonawcza tymczasowa Guberska Lit: zaleceniem swym w R. 1813 Januar: 29 za Nrem 393 niżey podpisanemu do Pttu Wileń: Delegatowi danym, poruczaiąc dzieło obrachunku, wszelkich na possesye Obywatelskie nakładów za czasem przeszłego Rządu czynionych, przepisała udzielną swą Instrukcyą: „Kazdy Powiatowy Delegat, „wraz po otrzymaniu danego sobie zalecenia, ma obwieścić wszystkich swoiego Powiatu Obywateli, aby oni w „przeciągu dwóch tygodni złozyli kwity, tak na opłatę pieniężną, jako i dostarczenia wszelkiego prowiantu i furażu, „za czasow przeszłego Rządu dane, przydaiąc tę ostróżność, „że kto w przeciągu wyrażonego czasu nie złoży, takowy „jako pozostały na remanencie za winnego do dostarczenia „będzie się uważał. „ W skutek zatym takowego sobie zalecenia, i dalszych punktow w Instrukcyi wyrażonych, niżey podpisany obwieszcza wszystkich Obywateli swe maiących possesye, dzierżących Akcyzy, Kahały i Przykahałki Zydowskie, Tenutorow i Administratorow Dóbr Skarbowych, Poborców podatkowych i magazynowych, ażeby naydaley w przeciągu dwóch tygodni, wszelkie rachunki, kwity, tak z opłat pieniężnych, jako też na dostarczoną żywność i furaże, bydło i konie, niemniey Bony Rządowe i Rekwizycye, czyli Bony tak przez woyska Francuzkie, jako też Rossyiskie wydawane, podobnież Dzierżawcy Akcyz, Kahały i Przykahałki Zydowskie, na opłaty pieniężne na ludność żydowską przeznaczone, w końcu Arędarze i Administratorowie Dóbr Skarbowych, pierwsi kwity z opłaty arędy umówioney, poślednieysi z intrat sobie w Administracyą powierzonych, wraz z Kontraktami i Inwentarzami podawczemi; Poborcy podatkowi i Magazynowi swe kwity do Kancellaryi Delegowanego w mieście Wilnie na Skopówce w kamienicy Bogdanowicza pod Nrem 176 sytuowaney do Sekretarza W. Michała Grabowskiego Regenta Gran: Wileń: składali. Ostrzegaiąc każdego z Obywateli w szczególności, iż kto z onych w czasie zamierzonym kwitow nie złoży, w skutek Instrukcyi Delegatowi daney na Remanencie położonym, i powtórnie podatek opłacony, płacić, prowiant i furaż dostawić obowiązanym zostanie Datt 1813 Januar: 31.

M. Domeyko Podkomorzy Wileń. Delegowany.

Errata. W dodat: N. 9. stron: 1. kolum: 2. wier: 22. zamiast 15,000. czytay 1500. W Nrze 10tym na str: 1. w kol: 1. w 12. zamiat *w imieniu*, czyt: na maiątku. Na str: 2. w kol: 2 wier: 59. *Nove* czyt: *Nore*. Na srr: 4. kol: 1. wier. 71. 2000. czytay 20,000.

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiey — w Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzow